

ZÁKON
č. 361/2003 Sb.
ze dne 23. září 2003
o služebním poměru příslušníků
bezpečnostních sborů

ve znění: zák. č. 186/2004 Sb., zák. č. 436/2004 Sb., zák. č. 586/2004 Sb., zák. č. 626/2004 Sb., zák. č. 253/2005 Sb., zák. č. 169/2005 Sb., zák. č. 413/2005 Sb., zák. č. 530/2005 Sb., zák. č. 531/2006 Sb., zák. č. 261/2007 Sb., zák. č. 189/2006 Sb., zák. č. 261/2007 Sb., zák. č. 305/2008 Sb., zák. č. 326/2009 Sb., zák. č. 306/2008 Sb., zák. č. 341/2011 Sb., zák. č. 470/2011 Sb., zák. č. 375/2011 Sb., zák. č. 167/2012 Sb., zák. č. 428/2011 Sb., zák. č. 399/2012 Sb., zák. č. 303/2013 Sb., zák. č. 298/2016 Sb., zák. č. 204/2015 Sb., zák. č. 377/2015 Sb., zák. č. 183/2017 Sb., zák. č. 247/2017 Sb., zák. č. 148/2017 Sb., zák. č. 310/2017 Sb., zák. č. 181/2018 Sb., zák. č. 247/2017 Sb., zák. č. 235/2018 Sb., zák. č. 32/2019 Sb. a zák. č. 163/2019 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ
OBECNÁ USTANOVENÍ

§ 1 Předmět úpravy a rozsah působnosti

(1) Tento zákon upravuje právní poměry fyzických osob, které v bezpečnostním sboru vykonávají službu (dále jen „příslušník“), jejich odměňování, řízení ve věcech služebního poměru a organizační věci služby (dále jen „služební vztahy“). Bezpečnostním sborem se rozumí Policie České republiky, Hasičský záchranný sbor České republiky, Celní správa České republiky, Vězeňská služba České republiky, Generální inspekce bezpečnostních sborů, Bezpečnostní informační služba a Úřad pro zahraniční styky a informace.

(2) V čele Policie České republiky je policejní prezident, Hasičského záchranného sboru České republiky je generální ředitel, Celní správy České republiky je generální ředitel Generálního ředitelství cel, Vězeňské služby České republiky je generální ředitel, Generální inspekce bezpečnostních sborů je ředitel, Bezpečnostní informační služby je ředitel a Úřadu pro zahraniční styky a informace je ředitel (dále jen „ředitel bezpečnostního sboru“). Funkční období ředitele bezpečnostního sboru trvá 5 let. Tatáž osoba nemůže být ustanovena na služební místo ředitele bezpečnostního sboru více než dvakrát za sebou.

(3) Příslušník je ve služebním poměru k České republice. Práva a povinnosti České republiky vůči příslušníkovi plní příslušný bezpečnostní sbor.

(4) Výkonem služby se pro účely tohoto zákona rozumí

- a) úkony a činnosti realizující oprávnění a povinnosti stanovené právními předpisy upravujícími působnost bezpečnostních sborů,
- b) soustřeďování, vyhodnocování a evidování informací a údajů potřebných pro výkon služby, včetně činnosti v operačních a informačních střediscích,
- c) řízení výkonu služby,
- d) činnost ve vzdělávacích, technických a účelových zařízeních, která pro výkon služby zabezpečují přípravu příslušníků a výzkumné, technické a další podmínky, a to v rozsahu stanoveném ředitelem bezpečnostního sboru, a
- e) plnění úkolů Bezpečnostní informační služby a Úřadu pro zahraniční styky a informace (dále jen „zpravodajská služba“).

I. Charakteristika služebního poměru

Služební poměr je charakterizován jako institut veřejného práva, jedná se o právní poměr státně zaměstnanecký. Po celou dobu svého průběhu se výrazně odlišuje od poměru pracovního, jehož účastníci mají rovné postavení. Projevuje se to především v právní úpravě služební kázně, omezené možnosti propuštění, úpravě služebního volna, nárocích na dovolenou, zvláštních nárocích při skončení služebního poměru, ve zvláštních ustanoveních o řízení před služebními funkcionáři (NSS 6 As 29/2003-97), ale též v aplikaci veřejnoprávní zásady „co není povoleno je zakázáno“ nebo až na určité výjimky (viz NS 21 Cdo 2686/2015, k § 77 odst. 9) věcnou příslušností soudů jednajících a rozhodujících ve správním soudnictví. Právní úprava služebního poměru vychází ze zvláštní povahy „zaměstnavatele“ jako primárního nositele veřejné moci. Zákon o služebním poměru vyjmenovává,

kteří z bezpečnostních a záchranných složek tuto funkci specifického „zaměstnavatele“ vykonávají a kdo stojí v jejich čele. Bezpečnostními sbory jsou Policie České republiky, Hasičský záchranný sbor České republiky, Celní správa České republiky, Vězeňská služba České republiky, Generální inspekce bezpečnostních sborů, Bezpečnostní informační služba a Úřad pro zahraniční styky a informace.

II. Příslušník bezpečnostního sboru

Fyzická osoba vykonávající službu v bezpečnostním sboru je příslušníkem bezpečnostního sboru. Přesnější obsahové definice činností, které jsou považovány za výkon služby, jsou rozvedeny v nařízení vlády č. 104/2005 Sb., kterým se stanoví katalog činností v bezpečnostních sborech. Vymezení toho, co je považováno za výkon služby, má zásadní dopad na činnosti, které se do této charakteristiky nevejdou. Tyto činnosti je pak nezbytné vykonávat zaměstnanci v zaměstnaneckém poměru, neboť bezpečnostní sbory jsou vyloučeny z působnosti zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě.

III. Ředitel bezpečnostního sboru

Ředitel bezpečnostního sboru stojí v čele bezpečnostního sboru a je primárním nositelem práv a povinností České republiky ve vztahu k příslušníkům bezpečnostního sboru. Ředitel bezpečnostního sboru má vedle generálního oprávnění jednat a rozhodovat ve věcech služebního poměru také zákonem výslovně zmocnění k vydání některých vnitřních prováděcích předpisů upravující záležitosti služby (viz např. § 15 odst. 4). Ředitelem bezpečnostního sboru jsou u Policie ČR policejní prezident, u Hasičského záchranného sboru České republiky generální ředitel, u Celní správy České republiky generální ředitel Generálního ředitelství cel, u Vězeňské služby České republiky generální ředitel, u Generální inspekce bezpečnostních sborů, Bezpečnostní informační služby a Úřadu pro zahraniční styky a informace ředitel.

IV. Funkční období ředitele bezpečnostního sboru

Zákonem č. 341/2011 Sb., o Generální inspekci bezpečnostních sborů, bylo od 1. 1. 2012 zavedeno pro ředitele bezpečnostního sboru tzv. 5 leté funkční období, které lze dvakrát prodloužit. Zákon o služebním poměru však způsob prodloužení funkčního období neřeší. Vzhledem k charakteru, tedy rozhodování o právech a povinnostech konkrétního ředitele bezpečnostního sboru, je

toho prodloužení realizováno formou rozhodnutí se všemi jeho konsekvencemi (možnost se odvolat apod.), a to na základě zhodnocení výsledků výkonu služby. Vlastní zhodnocení musí jít ovšem mimo rámec formalizovaného služebního hodnocení, neboť ředitelé bezpečnostních sborů služebnímu hodnocení nepodléhají (srov. § 203 odst. 7). Mezi skončením funkčního období a rozhodovacím procesem vedoucím k vlastnímu rozhodnutí o prodloužení funkčního období by měla být časová souvztažnost. Jiný postup by bylo nutné hodnotit jako obcházení zákona, které by způsobovalo nezákonnost takového rozhodnutí. V případě, že k prodloužení funkčního období nedojde, musí být ředitel bezpečnostního sboru ustanoven na jiné služební místo v bezpečnostním sboru, pro které je stanovena stejná služební hodnota, nebo jestliže o to požádá, o stupeň nižší služební hodnota, a to ve stejném místě služebního působení, nebo jestliže o to požádá, i v jiném místě služebního působení. Ve vztahu k normám upravující postavení jednotlivých bezpečnostních sborů je pak dán jednoznačný primát zákona o služebním poměru s tím, že ponechané normy obsahující zmínku o jmenování a odvolávání ředitelů bezpečnostních sborů jsou normami pouze kompetenčními, jež nezakládají žádné hmotněprávní oprávnění ve smyslu personální pravomoci nad rámec zákona o služebním poměru (MS Praha 10 Ad 17/2015-52).

§ 2 Pravomoc jednat a rozhodovat ve věcech služebního poměru

(1) Ve věcech služebního poměru příslušníků jedná a rozhoduje jménem státu ředitel bezpečnostního sboru, není-li dále stanoveno jinak. V rozsahu jím stanoveném jedná a rozhoduje též vedoucí organizační části bezpečnostního sboru¹⁾.

(2) Ve věcech služebního poměru ředitele bezpečnostního sboru jedná a rozhoduje jménem státu ministr, jemuž je ředitel bezpečnostního sboru odpovědný za činnost bezpečnostního sboru nebo z výkonu funkce podle zvláštního právního předpisu²⁾, ve věcech služebního poměru ředitele Bezpečnostní informační služby jedná a rozhoduje vládou určený člen vlády, nestanoví-li zvláštní právní předpis³⁾ jinak, a ve věcech služebního poměru ředitele Generální inspekce bezpečnostních sborů jedná a rozhoduje předseda vlády (dále jen „nadřízený ředitel bezpečnostního sboru“).

(3) Ve věcech služebního poměru příslušníků zařazených ve škole nebo školském zařízení (dále jen „škola“), které nejsou organizační částí

bezpečnostního sboru, jedná a rozhoduje nadřízený ředitele bezpečnostního sboru. V rozsahu jím stanoveném může ve věcech služebního poměru příslušníků zařazených ve škole jednat a rozhodovat ředitel školy.

(4) Ve věcech služebního poměru příslušníků Policie České republiky povolanych k plnění úkolů v Ministerstvu vnitra (dále jen „ministerstvo“)⁴⁾ a příslušníků zařazených v Policejní akademii České republiky (dále jen „policejní akademie“⁴⁾) jedná a rozhoduje ministr vnitra. V rozsahu jím stanoveném může ve věcech služebního poměru příslušníků povolanych k plnění úkolů v ministerstvu jednat a rozhodovat vedoucí organizační části ministerstva a ve věcech služebního poměru příslušníků zařazených v policejní akademii rektor policejní akademie.

(5) Ministr vnitra, ministr financí a ministr spravedlnosti mohou na žádost ředitele bezpečnostního sboru pověřit

- a) ředitele organizační složky státu, která je zřízena k plnění úkolů jimi řízeného ministerstva, rozhodováním ve věcech služebního poměru příslušníků zařazených v záloze činné a vyslaných k výkonu služby v této organizační složce státu a
- b) vedoucího organizační části ministerstva rozhodováním o výsluhovém příspěvku příslušníků.

(6) Nadřízený ředitele bezpečnostního sboru, ředitel bezpečnostního sboru a osoby pověřené rozhodováním ve věcech služebního poměru podle odstavců 1 a 3 až 5 jsou služebními funkcionáři.

---

¹⁾ Například § 2 odst. 1 zákona č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 362/2003 Sb.

²⁾ Například § 3 odst. 6 zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

³⁾ § 4 zákona č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky.

⁴⁾ § 3 odst. 5 zákona č. 283/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

I. Služební funkcionář

V právní úpravě služebního poměru příslušníka bezpečnostního sboru je kladen důraz na to, aby odpovědnost za rozhodování o služebněprávních věcech byla jednoznačně dána konkrétní osobě (služebnímu funkcionáři), tj. aby v tomto ohledu v rámci bezpečnostního sboru existovala pokud možno jednotná a ve vztahu k příslušníkům ve služebním poměru jednoznačně čitelná struktura rozhodování (NSS 3 Ans 2/2004-60). Služebním funkcionářem je tedy osoba

oprávněná rozhodovat ve věcech služebního poměru jménem České republiky. Služební funkcionář je správním orgánem *sui generis* a v případě přezkoumávání rozhodnutí ve věcech služebního poměru je pasivně legitimován ten, kdo rozhodoval v posledním stupni řízení např. policejní prezident nikoliv policejní prezidentium (NSS 2 As 34/2005-61). Zákon o služebním poměru postavení služebního funkcionáře primárně přiznává řediteli bezpečnostního sboru. Ten je oprávněn pravomoc dále delegovat na vedoucího organizační části bezpečnostního sboru. Zákon o služebním poměru neobsahuje legální definici pojmu „organizační část bezpečnostního sboru“. Těmito organizačními částmi se však rozumí jednak ty, které jsou vyjmenované speciálními zákony (např. § 5 zák. č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů), a jednak ty, které jsou stanoveny interními akty řízení vydanými ředitelem bezpečnostního sboru (NSS 4 Ads 139/2008-49). Ve věcech služebního poměru ředitelů bezpečnostních sborů jednají a rozhodují jménem České republiky jejich nadřízení, jimž jsou ředitelé odpovědní z výkonu své funkce. V případě policejního prezidenta, generálního ředitele Hasičského záchranného sboru České republiky a ředitele Úřadu pro zahraniční styky a informace je to ministr vnitra, v případě generálního ředitele Celní správy České republiky je to ministr financí, v případě generálního ředitele Vězeňské služby České republiky je to ministr spravedlnosti a v případě ředitele Generální inspekce bezpečnostních sborů jedná a rozhoduje předseda vlády. Trochu odlišná situace je u ředitele Bezpečnostní informační služby, kde jej na služební místo jmenuje a odvolává kolegiální orgán – vláda, v ostatních věcech služebního poměru ředitele však již jedná a rozhoduje určený člen vlády. Vedle pravomoci jednat a rozhodovat ve věcech služebního poměru ředitele bezpečnostního sboru rozhodují jejich nadřízení také ve věcech služebního poměru příslušníků zařazených ve škole nebo školském zařízení, které nejsou organizační částí bezpečnostního sboru, případně mohou tuto pravomoc delegovat na ředitele školy. Na základě žádosti ředitele bezpečnostního sboru mohou jednotliví ministři též delegovat pravomoc rozhodovat ve věcech služebního poměru na ředitele organizační složky státu, která je zřízena k plnění úkolů jimi řízeného ministerstva, rozhodováním ve věcech služebního poměru příslušníků zařazených v záloze činné a vyslaných k výkonu služby v této organizační složce státu. V souladu se zákonem je rozhodováním o výsluhovém příspěvku příslušníků bezpečnostních sborů (s výjimkou Celní správy ČR a Vězeňské služby ČR) pověřen ředitel odboru sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra (pokyn ministra vnitra č. 6/2007, kterým se ředitel odboru sociálního zabezpečení pověřuje rozhodováním o výsluhovém příspěvku).

II. Postavení ministra vnitra

Specifické postavení má ministr vnitra, který zastřešuje *kvazi* bezpečnostní sbor tvořený nejen příslušníky zařazenými ve škole a školském zařízení, které nejsou organizační částí bezpečnostního sboru, ale také příslušníky Policie ČR povolányými k plnění úkolů v Ministerstvu vnitra a příslušníky Policie ČR zařazenými v Policejní akademii České republiky. Ministr vnitra je u tohoto *kvazi* bezpečnostního sboru primárním nositelem rozhodovací pravomoci, obdobně jako ostatní ředitelé bezpečnostních sborů. Mimo možnosti delegovat dále svoji pravomoc, vytváří i vlastní návrh systemizace (viz § 4 odst. 3). Přesto nemůže paradoxně některé záležitosti uvedených příslušníků sám upravit a musí se v této věci spolehnout na policejního prezidenta. Zákon o služebním poměru totiž v mnoha případech zmocňuje pouze ředitele bezpečnostního sboru interními předpisy stanovit záležitosti služebního poměru příslušníků bezpečnostního sboru (např. § 7 odst. 3 či § 120 odst. 4). Při tvorbě zákona o Policii ČR, pak došlo ke vzniku terminologické nejednotnosti mezi zákonem o služebním poměru a zákonem o Policii ČR. Zatímco zákon o služebním poměru hovoří o příslušnících povoláných k plnění úkolů v Ministerstvu vnitra, příslušnících zařazených ve škole nebo školském zařízení a příslušnících zařazených v Policejní Akademii České republiky, zákon o Policii ČR v § 4 odst. 2 hovoří jen o příslušnících, kteří jsou ke shora uvedeným úkolům povoláváni. Tato legislativně technická nepřesnost však nemá na právní postavení příslušníků vliv.

§ 3 Evidence služebních míst

Ministerstvo vede evidenci volných služebních míst v bezpečnostních sborech, s výjimkou zpravodajských služeb, a evidenci údajů o příslušnících těchto bezpečnostních sborů, zařazených v záloze, odvolaných ze služebního místa a o příslušnících, kteří požádali o převedení na jiné služební místo. Evidenci údajů o příslušnících vede ministerstvo v rozsahu údaje o čísle služebního průkazu a o dosaženém vzdělání. Bezpečnostní sbor, s výjimkou zpravodajské služby, je povinen sdělit tyto údaje ministerstvu bez zbytečného odkladu v písemné nebo elektronické podobě a průběžně je aktualizovat. Evidenci volných služebních míst ve zpravodajské službě a evidenci osobních údajů o příslušnících zpravodajských služeb vede zpravodajská služba.

Evidence služebních míst je systém, který technicky zabezpečuje vlastní aplikaci § 20, tedy tzv. kariérní řád. Zákon o služebním poměru stanoví vedení evidence v rozsahu údaje o čísle služebního průkazu a o dosaženém vzdělání. Toto restriktivní vymezení evidence však aplikaci § 20 z velké míry znemožňuje, neboť služební funkcionář potřebuje vědět daleko více informací, aby mohl konstatovat, že příslušník splňuje všechny podmínky pro ustanovení na volné služební místo. V praxi proto v zájmu zajištění funkčnosti celého systému obsahuje evidence služebních míst mnohem více údajů (např. dosaženou služební hodnost, bezpečnostní sbor). Evidence služebních míst však není určena pouze pro služební funkcionáře, ale také pro příslušníky, kteří v ní mohou vyhledávat vhodná volná služební místa. Tento systém zabezpečuje Ministerstvo vnitra. Zpravodajské služby si vzhledem ke svému specifickému postavení vedou samostatný systém evidence služebních míst.

§ 4 Systemizace

(1) Systemizací se rozumí stanovení počtu služebních míst včetně počtu míst příslušníků zařazených v zálohách a objemu prostředků stanovených státním rozpočtem na příslušný rok na jejich služební příjmy.

(2) Návrh systemizace připravuje ředitel bezpečnostního sboru v součinnosti se svým nadřízeným. Návrh systemizace je zpracováván v souladu s úkoly, které plní bezpečnostní sbor podle zvláštního právního předpisu⁵⁾.

(3) Návrh systemizace Policie České republiky doplní ministr vnitra o návrh systemizace pro příslušníky povolané k plnění úkolů v ministerstvu a o návrh systemizace pro příslušníky zařazené v policejní akademii a ve škole. Návrh systemizace pro příslušníky zařazené v policejní akademii a ve škole připravuje ministr vnitra v součinnosti s rektorem a ředitelem školy.

(4) Návrh systemizace na příslušný kalendářní rok předkládá v předcházejícím roce ke schválení vládě nadřízený ředitel bezpečnostního sboru.

(5) Návrh organizační struktury bezpečnostního sboru připravuje ředitel bezpečnostního sboru a schvaluje jej podle vládou schválené systemizace nadřízený ředitel bezpečnostního sboru; v případě zpravodajské služby schvaluje organizační strukturu ředitel zpravodajské služby.

⁵⁾ Zákon č. 283/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

I. Systemizace a systemizace služebních míst

Systemizace ve smyslu § 4 je pouze obecným vyjádřením početního stavu služebních míst a míst v zálohách a finančních prostředků nezbytných pro jejich zabezpečení. Pojem „systemizace“ se však často zaměňuje s pojmem „systemizace služebních míst“, který se objevuje v § 22 odst. 5 a § 198 odst. 1 písm. a). Systemizace služebních míst podle § 22 odst. 5, § 198 odst. 1 písm. a) případně § 116, kde měl být také použit pojem „systemizace služebních míst“, je konkrétním vyjádřením rozložení systemizovaných služebních míst se všemi jejich systemizačními atributy v organizačních člancích jednotlivých bezpečnostních sborů. Zatímco systemizace stanovená vládou se mění zpravidla jednou ročně, změny v „systemizaci služebních míst“ probíhají ve značném rozsahu kontinuálně v průběhu celého roku. Změny v „systemizaci služebních míst“ respektují systemizaci stanovenou vládou (tedy celkový početní stav služebních míst bezpečnostního sboru), přičemž se mění rozložení a počty systemizovaných míst v rámci organizačních článků i mezi jednotlivými organizačními články, jejich jednotlivé systemizační atributy (jako např. tarifní třídy dle vykonávaných činností v souladu s katalogem činností, obory vzdělání, příplatky za vedení apod.). Systemizaci služebních míst je, na rozdíl od systemizace dle § 4, nezbytné projednat s odborovými organizacemi, které působí v bezpečnostním sboru [§ 198 odst. 1 písm. a)]. Je také třeba upozornit na nepřesnost, která v souvislosti se systemizací hovoří o počtu služebních míst příslušníků zařazených v zálohách. Služební místo je mimo jiné ve smyslu § 19 odst. 1 charakterizováno zejména systemizovanou služební hodností, stupněm vzdělání, oborem nebo zaměřením vzdělání, dalším odborným požadavkem, základním tarifem, náplní služební činnosti, rozsahem oprávnění a povinností příslušníka. Tyto atributy místa v zálohách neobsahují, nejedná se tedy o služební místa v pravém slova smyslu. Zároveň je třeba akcentovat, že příslušník není na služební místo zařazen, ale ustanoven.

II. Změny systemizace

Návrh systemizace připravuje ředitel bezpečnostního sboru v součinnosti se svým nadřízeným, a to v souladu s úkoly, které má bezpečnostní sbor stanoven zvláštními právními předpisy. Jedná se zejména o zákon o Policii ČR, zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, zákon č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky, zákon č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, zákon č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě, zákon č. 153/1994 Sb.,

o zpravodajských službách České republiky a zákon č. 341/2011 Sb., o Generální inspekci bezpečnostních sborů a o změně souvisejících zákonů. Ministr vnitra, jako jediný z nadřízených bezpečnostních sborů připravuje vlastní návrh systemizace pro příslušníky povoláné k plnění úkolů v ministerstvu a pro příslušníky zařazené v Policejní akademii České republiky a ve škole nebo školském zařízení, které nejsou organizační částí bezpečnostního sboru. Systemizaci Policejní akademie České republiky, školy nebo školského zařízení, které nejsou organizační částí bezpečnostního sboru, připravuje ministr vnitra za součinnosti s rektorem Policejní akademie České republiky a ředitelem školy. Absence obdobného požadavku na součinnost při tvorbě systemizace ze strany ředitele školy nebo školského zařízení, které nejsou organizační částí bezpečnostního sboru, v působnosti jiných ministerstev postrádá smysl, když existenci takových škol a jejich ředitelů zákon o služebním poměru v § 2 odst. 3 výslovně umožňuje. Přestože zákon o služebním poměru předpokládá roční periodické změny systemizace, a to s přímým vztahem ke státnímu rozpočtu, není explicitně vyloučeno, aby i v rámci probíhajícího kalendářního roku došlo ke změně systemizace na základě vládou schválené změny v početních stavech služebních míst a jejich finančnímu krytí v důsledku mimořádných bezpečnostních opatření. Tato situace např. nastala v roce 2017 v rámci opatření u migrační krize.

III. Změny systemizace služebních míst

Pravidla pro změny systemizace služebních míst nejsou v zákoně o služebním poměru explicitně stanoveny a tak si je upravuje vnitřními pokyny každý bezpečnostní sbor individuálně.

IV. Změny organizační struktury

Pod změnou organizační struktury (zpravidla se jedná o změny jednoho, případně několika organizačních článků, nikoliv celé organizační struktury bezpečnostního sboru jako celku) se rozumí zrušení, zřízení, případně změna názvu organizačního článku. Vzhledem k charakteru vlastního návrhu organizační struktury, který je úzce spjat se systemizací služebních míst, je návrh projednáván s odborovými organizacemi, které působí v bezpečnostním sboru (§ 198). Návrh změny schvaluje příslušný nadřízený ředitel bezpečnostního sboru. Zvláštní postavení zpravodajských služeb v rámci zákona o služebním poměru se projevuje tím, že organizační struktura zpravodajské služby podléhá schválení pouze řediteli zpravodajské služby a nikoliv jeho nadřízenému.

§ 5 Služební předpis

(1) Služební předpis stanoví zejména rozsah oprávnění příslušníků, kteří řídí výkon služby dalších příslušníků (dále jen „vedoucí příslušník“), dávat podřízeným příslušníkům rozkazy k výkonu služby.

(2) K vydání služebního předpisu je oprávněn služební funkcionář. Služební funkcionář je povinen zajistit vedení přehledu platných služebních předpisů a tento přehled průběžně aktualizovat.

(3) Služební předpis je pro příslušníky závazný.

I. Obsah a forma služebního předpisu.

Služební předpis upravuje záležitosti služby a služebního poměru. To předpokládá výslovně zákon o služebním poměru např. v § 7 odst. 3 – zvýšení požadavku na vzdělání či § 116 odst. 3 – katalog činností ve zpravodajské službě. Služebním předpisem jsou ale i další vnitřní normativní akty, které nejsou v zákoně o služebním poměru výslovně uvedeny. Jiným výkladem by se dospělo k absurdním závěrům, že vnitřní předpisy, které nejsou zákonem výslovně označeny za služební předpis, nemusejí příslušníci dodržovat [srov. § 45 odst. 1 písm. a) ve spojitosti s § 46 odst. 1]. Protože zákon o služebním poměru explicitně nestanoví formu, z povinnosti vést přehled platných služebních předpisů lze dovodit, že služební předpis musí mít formu písemnou. Služební předpis vydává služební funkcionář. Ten nesmí být v rozporu s právním předpisem nebo služebním předpisem vydaným nadřízeným služebním funkcionářem. Služební funkcionář je také povinen zajistit vedení přehledu platných služebních předpisů a tento přehled průběžně aktualizovat.

II. Vedoucí příslušník

Zákon o služebním poměru trochu nešťastně a pouze „mimoděk“ ve spojitosti se služebním předpisem definuje vedoucího příslušníka jako příslušníka, který řídí výkon služby dalších příslušníků. Konkrétní vymezení vedoucího příslušníka je tak u bezpečnostních sborů realizováno cestou organizačního zařazení služebního místa v systemizaci služebních míst. Vedoucí příslušníci jsou systemizováni do 5 řídicích úrovní (4 + ředitel bezpečnostního sboru). S postavením vedoucího příslušníka zákon o služebním poměru spojuje další povinnosti nad rámec povinností řadového příslušníka (viz § 45 odst. 2). Vedoucí příslušník má oproti řadovému příslušníkovi nárok na příplatek za vedení (viz § 118) a na vyšší